

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни в
додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України
від 5 квітня 2014 р. № 85»

1. Мета

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни в додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2014 р. № 85» (далі – проєкт постанови) розроблено з метою забезпечення ефективної реалізації Антимонопольним комітетом України (далі – Комітет) повноважень, що покладені на Комітет відповідно до чинного законодавства України.

Досягнути зазначеної мети пропонується шляхом збільшення граничної чисельності працівників апарату Антимонопольного комітету України у 2022 році на 23 штатні одиниці за рахунок зменшення граничної чисельності працівників територіальних відділень Комітету на 46 штатних одиниць.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт постанови розроблено з власної ініціативи Комітету.

З метою забезпечення належної роботи та виконання Комітетом поставлених завдань щодо здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, виявлення і припинення порушень законодавства під час проведення торгів, аукціонів, конкурсів, тендерів; участі у формуванні та реалізації конкурентної політики в частині сприяння добросовісної конкуренції, зокрема під час проведення торгів, аукціонів, конкурсів, тендерів, виникла нагальна потреба у збільшенні штатної чисельності Управління розслідувань окремих видів антиконкурентних узгоджених дій (далі – Управління). На сьогодні згідно з чинним штатним розписом апарату Комітету чисельність Управління складається з 12 штатних одиниць. На 31 грудня 2021 року Управлінням опрацьовано більше 400 звернень (для порівняння: за 2020 рік кількість звернень становить 320 од.), за результатами розгляду яких Управлінням направлено більше 1 760 листів. Крім того, в Управлінні на розгляді перебуває 29 справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, з яких 22 справи розпочато у 2021 році. Слід зазначити, що кожна справа про порушення законодавства про захист економічної конкуренції – це значний обсяг робіт та інформації, яка спочатку потребує витребування, з подальшим аналізом та опрацюванням, у зв'язку із чим строк дослідження та розслідування однієї справи з урахуванням сьогоденної чисельності штатних посад Управління становить щонайменше один рік, а строк розгляду деяких

справ із великою кількістю закупівель та учасників торгів може становити більше 1,5 року.

У 2021 році Управлінням забезпечено винесення на розгляд Комітету та його Тимчасових адміністративних колегій 16 справ, у яких прийнято рішення та встановлено 180 порушень законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення торгів, та, відповідно, накладено штрафів за такі порушення на загальну суму 311 656 420 грн.

Отже, з метою забезпечення належної роботи Управління виникла нагальна потреба у збільшенні штатної чисельності на 7 штатних одиниць та створення Департаменту розслідувань окремих видів антиконкурентних узгоджених дій.

Наразі згідно зі штатним розписом Комітету Відділ європейської інтеграції та міжнародного співробітництва (далі – Відділ) має 6 штатних одиниць. Основними напрямками діяльності Відділу є: координація проєктів міжнародної технічної допомоги, взаємодія з міжнародними організаціями та конкурентними відомствами, координація європейської та євроатлантичної інтеграції України, виконання інших «поточних» завдань.

На сьогодні з Комітетом співпрацюють такі донори:

- Європейський Союз (два проєкти);
- Сполучені Штати Америки (один проєкт);
- Європейський Банк Реконструкції та Розвитку (один проєкт).

Крім вже діючих, у грудні 2021 року відбулася презентація нового проєкту ЄС «Підтримка реформи публічних закупівель», основні заходи якого відбуватимуться у 2022 році. У 2022 році заплановано запуск ще одного проєкту США USAID у сфері протидії змовам під час публічних закупівель (на стадії обговорення).

Координація проєктів міжнародної технічної допомоги передбачає щоденне спілкування з міжнародними експертами та організацію їх роботи, мобілізацію нових проєктів для забезпечення потреб Комітету тощо.

Відділ активізував роботу за напрямом двосторонньої співпраці з конкурентними відомствами світу. Зокрема, збільшилася кількість запитів на інформацію щодо статистичних даних, підходів до правозастосування, наявності повідомлень про концентрацію або деталей тих чи інших розслідувань.

У контексті співпраці з міжнародними організаціями Комітет у 2021 році залишався активним учасником під час заходів ОЕСР та його регіонального підрозділу РЦК у м. Будапешт, що передбачає направлення письмових внесків, обмін інформацією через інструмент RFI, публікацію в міжнародних журналах тощо.

На виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, а також на виконання Річних Національних Програм під Егідою Комісії Україна-НАТО

Відділ здійснює постійний моніторинг та звітування про виконані Комітетом заходи. У цьому контексті Відділ також забезпечує узгодження термінології *acquis* ЄС, участь представників Комітету в Комітеті Асоціації Україна-ЄС у торговельному складі в м. Брюссель, надає пропозиції до РНП Україна-НАТО.

Крім згаданого вище, Відділ здійснює письмові переклади інформаційних матеріалів, нормативно-правових актів, забезпечує усний переклад зустрічей, виконує доручення Секретаріату Кабінету Міністрів України та Міністерства закордонних справ України, забезпечує присутність представників Комітету на засіданнях спільних міжурядових комісій, відповідальний за організацію закордонних відряджень, круглих столів із міжнародними стейкхолдерами та спільні заходи з міжнародними партнерами.

Враховуючи наведене, з метою оптимізації робочого процесу та продовження розвитку міжнародної співпраці Комітету виникла потреба у збільшенні штатної чисельності на 5 штатних одиниць та створенні Управління міжнародного співробітництва.

Є потреба у збільшенні штатної чисельності на 5 штатних одиниць Департаменту досліджень і розслідувань ринків виробничої сфери фармацевтики та рітейлу (далі – Департамент). На сьогодні штатна чисельність Департаменту становить 32 штатні одиниці.

До відділу контролю за концентраціями та узгодженими діями ринків виробничої сфери, фармацевтики та рітейлу Департаменту у 2021 році на розгляд надійшло: 201 заява про надання дозволу на концентрацію (із них у стадію поглибленого дослідження перейшли 4); 22 заяви про надання дозволу на узгоджені дії (із них у стадію поглибленого дослідження перейшла одна). Також відділом протягом зазначеного періоду розпочато 34 справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Враховуючи кількість заяв та справ, а також передбачені законодавством про захист економічної конкуренції стислі строки їх розгляду, наразі вже спостерігається суттєве збільшення завантаженості працівників відділу, оскільки одночасно на розгляді в одного працівника в середньому знаходиться: 8 заяв про надання дозволу, одна справа про економічну концентрацію чи узгоджені дії, від 2 до 7 справ про порушення.

Завантаженість працівників інших відділів Департаменту є не меншою. Протягом 2021 року Департаментом проведено дослідження на 25 загальнодержавних товарних ринках, якими займаються лише 11 працівників відповідних відділів Департаменту. Також у трьох відділах Департаменту на сьогодні знаходиться на розгляді 12 справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції. У більшості справ відповідачами є не один суб'єкт господарювання, а група суб'єктів господарювання, яка визнається єдиним суб'єктом господарювання. До складу таких груп входять до 5 окремих суб'єктів господарювання, які здійснюють господарську діяльність. Під час розгляду цих справ аналізується значний обсяг інформації не лише від відповідачів у справі, а й у цілому від учасників ринку, на якому вбачається

порушення. Вивчається думка експертів ринку, галузевих органів влади, проводиться опитування значного кола споживачів певного товару.

У 2021 році на розгляд до Департаменту надійшло та виконано 1 493 доручення, що становить понад 27 доручень на одного працівника Департаменту в місяць. Протягом звітнього періоду Департаментом підготовлено 841 лист Комітету, розглянуто: 19 звернень (запитів) народних депутатів, 10 заяв про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, 29 звернень громадян, 30 проєктів нормативно-правових актів.

Крім того, регулярно до цього Департаменту надходять на погодження нормативно-правові акти (у середньому 10 НПА на місяць), які вимагають від працівників відділу спеціальних знань у конкретних галузях та опрацювання значного обсягу інших нормативних актів.

Штатним розписом Юридичного департаменту передбачено 35 штатних одиниць. Є потреба у збільшенні штатної чисельності на 3 штатні одиниці Юридичного департаменту.

Навантаження на працівників Юридичного департаменту є дуже значним. Так, до повноважень Департаменту належить, зокрема, проведення юридичної експертизи проєктів наказів, розпоряджень, рекомендацій, попередніх рішень, рішень, висновків у формі рекомендаційних роз'яснень, роз'яснень та рішень із питань застосування законодавства у сфері державної допомоги, які приймають органи Комітету, адміністративні колегії Комітету та державні уповноважені; розгляд, розроблення та участь у розробленні проєктів нормативно-правових актів та інших документів, які надійшли на погодження із питань, що належать до компетенції Комітету, та підготовка пропозицій до них. У середньому загальна кількість опрацьованих та погоджених Департаментом проєктів зазначених нормативно-правових актів за місяць становить близько 300 – 350 одиниць, різних за обсягом та складністю їх розгляду. У середньому на сьогодні кожен головний спеціаліст опрацьовує більше ніж 50 документів на місяць.

Наразі навантаження на відповідних працівників відділу супроводження справ у судах становить понад 350 судових справ та 600 виконавчих проваджень. У середньому кожен головний спеціаліст відділу супроводжує 45 судових справ та 70 виконавчих проваджень, а також бере участь у 3 судових засіданнях кожного дня.

Департамент також спрямовує, координує правову роботу, здійснює методичне керівництво та перевірку її проведення в територіальних відділеннях Комітету, перевірку та попереднє узгодження всіх проєктів рекомендацій та проєктів подань із попередніми висновками у справах про захист економічної конкуренції, на підставі яких приймаються рішення територіальних відділень Комітету; здійснює самопредставництво інтересів територіальних відділень Комітету в судах, надання висновків щодо підтвердження припинення порушень для здійснення розрахунку економічного ефекту від заходів із контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції структурних підрозділів апарату та територіальних відділень Комітету, надає методичну допомогу територіальним відділенням Комітету за зверненнями, узагальнює

судову практику Комітету, здійснює розгляд окремих доручень, звернень, скарг та запитів, які надійшли до Комітету з питань, що стосуються територіальних відділень. Так, за 2021 рік опрацьовано: 320 проєктів рекомендацій та 466 проєктів подань із попередніми висновками у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції; 237 постанов Верховного Суду та складено 69 узагальнюючих висновків; 216 документів щодо підтвердження припинення порушення для розрахунку економічного ефекту.

Навантаження на одного працівника відповідного відділу орієнтовно становить близько 30 документів на місяць.

Також на одного працівника сектору загально-юридичних питань Департаменту в місяць надходить близько 20 адвокатських запитів, один працівник опрацьовує близько 40 запитів на доступ до публічної інформації та близько 10 інших запитів правоохоронних органів, листів, скарг та звернень суб'єктів господарювання, фізичних осіб, народних депутатів тощо. При цьому також здійснює правовий аналіз правильності підготовки проєктів договорів, додаткових угод, доручень та наказів Комітету; забезпечує супроводження справ за участю Комітету у судах; бере участь у роботі різних комісій, робочих груп тощо; у межах повноважень надає правові консультації з питань, що належать до компетенції Комітету, а також виконує інші завдання, доручення керівництва Комітету.

У зв'язку з великим обсягом робіт є потреба у збільшенні на 2 штатні одиниці Відділу комунікацій (далі – Відділ). Відділ забезпечує всебічне висвітлення діяльності Комітету та роботи з громадськістю, забезпечує формування позитивного іміджу Комітету та його керівництва в засобах масової інформації, опрацьовує інформацію для подальшого оприлюднення, надану структурними підрозділами Комітету, проводить наповнення вебсайту Комітету, наповнення вебсторінок Комітету в соціальних мережах, організовує співпрацю з представниками засобів масової інформації та громадськості, готує інформаційні матеріали під час участі керівництва Комітету в публічних заходах тощо.

Управління фінансового планування, бухгалтерського обліку та звітності потребує збільшення чисельності на одну штатну одиницю для забезпечення належного та безперебійного ведення обліку грошових коштів на реєстраційних рахунках за коштами загального та спеціального фондів державного бюджету та інших рахунків державного бюджету, відкритих в органах Державної казначейської служби України, в установах банку; для своєчасного проведення фінансування Комітету та його міжобласних територіальних відділень через електронну систему органів Державної казначейської служби України Система дистанційного обслуговування «Клієнт Казначейства - Казначейство»; у зв'язку зі збільшенням обсягу робіт (кількості закупівель Комітету, платежів до бюджету, судового збору тощо); для забезпечення своєчасного отримання виписок за надходженнями в електронній формі за допомогою Системи дистанційного обслуговування «Клієнт Казначейства - Казначейство» відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 року

№ 106 «Деякі питання ведення обліку податків, зборів, платежів та інших доходів бюджету».

Наразі є потреба провести оптимізацію структур міжобласних територіальних відділень Комітету у зв'язку із закінченням ліквідації обласних територіальних відділень Комітету, яка проводилася відповідно до розпорядження Антимонопольного комітету України від 21.11.2019 № 23-р «Про реорганізацію територіальних відділень Антимонопольного комітету України».

На сьогодні в територіальних відділеннях Комітету залишаються незаповненими протягом тривалого часу понад 90 вакантних посад.

На підставі зазначеного проєктом постанови пропонується внести зміни в додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2014 р. № 85 «Деякі питання затвердження граничної чисельності працівників апарату та територіальних органів центральних органів виконавчої влади, інших державних органів», збільшивши граничну чисельність працівників апарату Антимонопольного комітету України на 23 штатні одиниці за рахунок зменшення граничної чисельності працівників міжобласних територіальних відділень Комітету на 46 штатних одиниць, з метою забезпечення належної роботи структурних підрозділів Комітету та виконання Комітетом поставлених завдань відповідно до чинного законодавства України.

3. Основні положення проєкту акта

Проєкт постанови передбачає внесення змін в додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2014 р. № 85 «Деякі питання затвердження граничної чисельності працівників апарату та територіальних органів центральних органів виконавчої влади, інших державних органів» у частині збільшення граничної чисельності працівників апарату Антимонопольного комітету України у 2022 році на 23 штатні одиниці, за рахунок зменшення граничної чисельності працівників міжобласних територіальних відділень Комітету на 46 штатних одиниць, що дозволить збільшити штатну чисельність відповідних структурних підрозділів.

4. Правові аспекти

Закон України «Про Антимонопольний комітет України»;
постанова Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2014 р. № 85 «Деякі питання затвердження граничної чисельності працівників апарату та територіальних органів центральних органів виконавчої влади, інших державних органів».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту постанови не потребуватиме збільшення витрат із державного бюджету та буде здійснюватися в межах видатків, передбачених у Законі України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» для Антимонопольного комітету за рахунок коштів загального фонду за бюджетною програмою КПКВК 6011010 «Керівництво та управління у сфері конкурентної політики, контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції».

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт постанови не потребує проведення консультацій із громадськістю згідно з Порядком проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проєкт постанови не стосується питань прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, Уповноваженого Президента України з прав людей з інвалідністю, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженого із захисту державної мови.

Реалізація положень проєкту постанови не стосується соціально-трудової сфери, уповноважених представників всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, сфери наукової та науково-технічної діяльності, а тому не направляється на розгляд до Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

Проєкт постанови надсилається на погодження до Міністерства цифрової трансформації України, Міністерства економіки України та Міністерства фінансів України.

Проєкт постанови не містить ознак регуляторного акта, а тому не надсилається в установленому порядку на погодження до Державної регуляторної служби України.

Після отримання погоджень від усіх заінтересованих органів його буде направлено на проведення правової експертизи до Мін'юсту та для здійснення антикорупційної експертизи до Національного агентства з питань запобігання корупції.

7. Оцінка відповідності

У проєкті постанови відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних із корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Проект акта надсилатиметься до Національного агентства з питань запобігання корупції з метою проведення антикорупційної експертизи.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертиза проекту постанови не проводилася.

8. Прогноз результатів

Прийняття акта сприятиме створенню необхідних умов для виконання Антимонопольним комітетом України повноважень, що покладені на нього відповідно до чинного законодавства України.

Реалізація проекту акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави, розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

В. о. Голови Комітету

Анжеліка КОНОПЛЯНКО

« ____ » _____ 2022 р.